

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 2T/127/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514010347
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Dlugoš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3514010347.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Rastislavom Dlugošom, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému O. N., trestne stíhanému pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“), na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21. mája 2015 v Novom Meste nad Váhom, takto

rozhodol:

O b ž a l o v a n ý : O. N., R.. XX.XX.XXXX C. K., miesto trvalého pobytu J., N. XXX, K. N. N. K., T. XXX/X, na slobode,

je vinný, že

ako otec mal. D. N., nar. XX.XX.XXXX a mal. O. N.X., R.. XX.XX.XXXX si v období od mesiaca august 2013 vrátane až doposiaľ v Myjave ani nikde inde neplní výživovaciú povinnosť, vyplývajúcu mu z ustanovenia § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktorá mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu Senica, č. k. 9P/72/2005-39 zo dňa 13.12.2006, právoplatným dňa 22.12.2006 a vykonateľným dňa 16.01.2007, ktorým ho súd zaviazal platiť výživné na maloleté deti vo výške 624,- Sk mesačne na každé z detí s účinnosťou od 13.06.2005 do 30.06.2005, následne vo výške 645,- Sk mesačne na každé z detí s účinnosťou od 01.07.2005 do 30.06.2006 a následne vo výške 681,- Sk (22,60,- €) mesačne na každé z detí s účinnosťou od 01.07.2006 so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky E. D., čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške najmenej 899,40 Eur a uvedený čin spáchal, hoci bol za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 2T/106/2013-75 zo dňa 12.07.2013,

-2-

právoplatným a vykonateľným dňa 06.08.2013, pričom zo správy z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Novom Meste nad Váhom vyplýva, že v období od 01.12.2008 do 31.01.2015 bol poberateľom dávky pomoci v hmotnej núdzi a nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a v období od 27.05.2013 do 25.11.2013 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti u zamestnávateľa S. Ď. - I., K., Š. XXX, ako aj zo správy Centrálného depozitára cenných papierov taktiež vyplýva skutočnosť, že mal zriadený účet majiteľa cenných papierov od 01.01.1996 do 11.03.2014, z ktorého je zrejmé, že bol majiteľom dlhopisu,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil z nebanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného a uvedený čin spáchal, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom podal dňa 27.08.2014 na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. Pv/270/14/3304 obžalobu na obvineného O. N. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Opatrením samosudcu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 2T/127/2014-91 zo dňa 28.10.2014, bol obžalovanému z dôvodu podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku ustanovený obhajca.

2T/127/2014-144

Súd na hlavnom pojednávaní dňa 04.02.2015, 04.03.2015 a 21.05.2015 vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného O. N.V., výsluchom svedkyne E. D., čítaním listinných dôkazov a zistil nasledovné:

Obžalovaný O. N. na hlavnom pojednávaní uviedol, že výživné na deti platí podľa toho, ako sa mu dá. Výživné uhrádza šekom. Má približné povedomie o výške vyživovacej povinnosti. O tom, či ním poslané peniaze E. D. dostala, s ňou nekomunikuje. S dcérami je v kontakte každý deň, keď je vonku. O to, či E. D. má dostatok peňazí na výchovu detí, sa nezaujíma. Poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 Eur. Nie je na invalidnom dôchodku. Prácu si hľadá, ale nikde ho nechcú zamestnať. Naposledy pracoval asi pred dvomi-tromi rokmi. Je si vedomý toho, že má nejaký dlh na výživnom, asi 140 Eur. Za deň vyfajčí asi 20 cigariet. Škatuľka cigariet stojí 2,80 Eur. Každý druhý až každý tretí deň vypije 2 až 3 piva. Býva na ubytovni, kde platí mesačne 20 Eur. Uznal, že by bolo vhodnejšie platiť výživné namiesto fajčenia cigariet a pitia piva. Žije z jednej sáčkovej polievky a dvoch rožkov denne. Šeky, ktorými uhrádza výživné, mu pomáha vypisovať staršia dcéra. Má celkom 6 detí. Vyžiť mu pomáha dcéra Q., ktorá berie pomoc od štátu. Po fyzickej stránke sa cíti zdravý, ak by bola práca, mohol by pracovať. Prácu si naposledy hľadal v roku 2014. V lete občas pracuje na fušky. Obžalovaný prezentoval na hlavnom pojednávaní ústrižky poštových poukážok, z ktorých vyplynulo, že v auguste 2013 uhradil E. D. sumu 20,- Eur a sumu 5,- Eur, v októbri 2013 sumu 10,- Eur a sumu 40,- Eur, v apríli 2014 sumu 10,- Eur, v júni 2014 sumu 5,- Eur, v júli 2014 sumu 10,- Eur, vo februári 2015 sumu 20,- Eur.

Z výpovede svedkyne E. D. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že jej mesačný príjem je tvorený 127,- Eur a 62,- Eur pomoc v hmotnej núdzi. 35,- Eur platí nájomné, 40,- Eur spláca pôžičku. Dcéra O. chodí do 7. ročníka, dcéra D. je doma, nakoľko prerušila školu pre problémy s deťmi a učiteľkami. Obžalovaný

výživné pravidelne neplatí aspoň 4 roky. Ak aj občas niečo pošle, potom jej to vyčíta, že jej musel platiť výživné. Obžalovaný sa o dcéry nezaujíma. Často požíva alkohol, na ktorý si privyrába rôznymi brigádami a fuškami. Riadnu prácu nemá. Obžalovaný sa jej vyjadril, že on na deti robiť nebude. K presnej výške dlhu na výživnom sa vyjadriť nevedela.

Z rodného listu Matričného úradu Myjava (kniha narodení: zväzok 43, ročník 1997, strana 86, poradové číslo 257) vyplýva, že obžalovaný O. N. je otcom D. N., nar. XX.XX.XXXX z matky E. D.V..

Z rodného listu Matričného úradu Myjava (kniha narodení: zväzok 44, ročník 2000, strana 89, poradové číslo 58) vyplýva, že obžalovaný O. N. je otcom O. N., nar. XX.XX.XXXX z matky E. D.V..

Z rozsudku Okresného súdu Senica, č.k. 9P/72/2005-39 zo dňa 13.12.2006, okrem iného vyplýva, že obžalovanému bola určená vyživovacia povinnosť na maloleté deti vo výške 681,- Sk mesačne s účinnosťou od 01.07.2006, so splatnosťou výživného do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám E. D..

-4-

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 2T/106/2013-75 zo dňa 12.07.2013, právoplatným dňa 06.08.2013, bol O. N. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu podľa príslušných ustanovení Trestného zákona bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov, za súčasného uloženia probačného dohľadu a povinnosti zaplatiť v skúšobnej dobe dlžné výživné.

Súd ďalej na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu a spôsobom, ako vyplýva zo zápisníc o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

Z vykonaného dokazovania považoval súd vinu obžalovaného za preukázanú riadne, v rozsahu nevyhnutnom na zákonné rozhodnutie. Obžalovaného usvedčuje jednak jeho vlastná výpoveď, ďalej výpoveď svedkyne E. D., ako aj obsah listinných dôkazov. Obžalovaný v dobe vymedzenej skutkovou vetou obžaloby si vyživovaciu povinnosť plnil nepravidelne. Obžalovaný, hoci deklaroval pravidelný príjem na úrovni iba 62,50 Eur, dokázal a dokáže si zabezpečovať denne škatuľku cigariet v cene 2,80 Eur (podľa vlastného vyjadrenia obžalovaného) a obdeň nejaké to pivo. Hoci si je vedomý toho, že tento druh výdavkov je neproduktívny a neslúži na uspokojovanie bazálnych potrieb nevyhnutných na prežitie jednotlivca, neprivedlo ho to doposiaľ k nahradeniu tohto typu výdavkov platením výživného, ktorého celková mesačná výška určená súdom je nižšia než súhrn jeho mesačných výdavkov na cigarety a alkohol. Ak je teda preukázané, že obžalovaný dokáže mesačne si zaobstarať a bez mihnutia oka takto vynaložiť najmenej 80,- Eur až 90,- Eur, možno mať súčasne za preukázané, že v jeho schopnostiach, hoci nemá ani základné vzdelanie, je uhrádzať výživné vo výške 45,20 Eur na svoje dcéry D. O. O.. Prístup obžalovaného k plneniu rodičovských povinností možno označiť za vlašný. Obžalovaný nevykonal všetky úkony starostlivého rodiča preto, aby svoju vyživovaciu povinnosť plnil riadne a včas.

Vzhľadom na uvedené preto súd konanie obžalovaného vyhodnotil ako trestnoprávne postihnuteľné, keďže obžalovaný vedel, že svojím konaním (resp. tu skôr nekonaním - naplatením výživného) môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, ale bez primeraných

dôvodov sa spoliehal na to, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí. Chráneným záujmom je v súdnej trestnej veci riadne plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči svojim potomkom. Obžalovaný sa skutku dopustil ako plne trestnoprávne zodpovedný subjekt. Mohol ovládať svoje konanie a mohol rozpoznať protiprávnosť svojho skutku. Vinu za spáchaný skutok preto mal súd v trestnom konaní za nepochybné a jednoznačne preukázanú.

2T/127/2014-145

Výšku dlhu obžalovaného na výživnom ku dňu rozhodovania o vine a treste stanovil súd na sumu 899,40,- Eur.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchaním tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne súd na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

U obžalovaného súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Pri úvahách o druhu a výmere trestu za spáchaný trestný čin prihliadal súd najmä na tú skutočnosť, že obžalovaný v čase rozhodovania o vine a treste bol vo veku 57 rokov a je negramotný, čo je skutočnosť, ktorá spôsobuje výrazné zhoršenie jeho uplatnenia sa na trhu práce. Bolo preukázané, že obžalovaný neplatil výživné počas plynutia skúšobnej doby predchádzajúceho odsúdenia za rovnaký trestný čin. Nakoľko bola deklarovaná „iba“ nedbanlivostná miera zavinenia obžalovaného, súd nebol viazaný ustanovením § 49 ods. 2 Trestného zákona. Napriek tomu však po zohľadnení okolností spáchania skutku, osoby obžalovaného, jeho osobných pomerov, možností jeho nápravy a jeho doterajšieho prístupu k plneniu vyživovacej povinnosti, v ktorom dominuje uprednostňovanie osobných potrieb (cigarety, alkohol) pre platením výživného, dospel súd k záveru o potrebe nepodmienečného trestu odňatia slobody. Predovšetkým pre pomery na strane obžalovaného je podľa názoru súdu postačujúcim trest mimoriadne znížený a uložený pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Súd tu tiež vychádzal aj zo zámeru zákonodarcu, ktorým je, aby úlohou trestu pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy bola primárne náprava narušených sociálnych vzťahov medzi rodičom a výživou oprávneným dieťaťom a privedenie páchatel'a k uvedomeniu si potreby plnenia vyživovacej povinnosti, k čomu vymieraný druh trestu vrátane spôsobu jeho výkonu je primeraným motivačným faktorom smerom k obžalovanému. Vzhľadom k tomu súd obžalovanému uložil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu. Takto uložený trest považuje súd za zákonný, dôvodný a primeraný, napĺňajúci požiadavky generálnej, ako aj individuálnej prevencie, od ktorého vykonania možno očakávať naplnenie jeho účelu. Trest súčasne primerane vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlási v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne.